Quickscan ecologie

Koningspade 30 te Hoogwoud

8 januari 2025

Samenvatting

Voor de planlocatie aan de Koningpade 30 te Amsterdam wordt ruimtelijke ontwikkeling voorbereid. Onderzocht is of er effecten op natuurwaarden kan ontstaan.

De aanwezigheid van strikt beschermde soorten binnen het te bebouwden oppervlak kan op voorhand worden uitgesloten. Een verdiepend onderzoek of een vergunning van de Omgevingswet is niet nodig.

Een stikstofberekening is noodzakelijk.

Inhoud

2 – Inleiding

3 – Beschrijving gebied

4 – Waarnemingen

7 – Analyse

9 – Advies & Bronnen

Colofon

Opdrachtgever	HzA
Projectnummer	24.614
Datum	7 januari 2025
Auteur	N.M. Andriessen
Gecontroleerd	F.Neuteboom
Status	concept

Els & Linde B.V.
Spechtstraat 59
1223 NX Hilversum
mob 06 - 27564247
e-mail vanderlinden@elsenlinde.nl

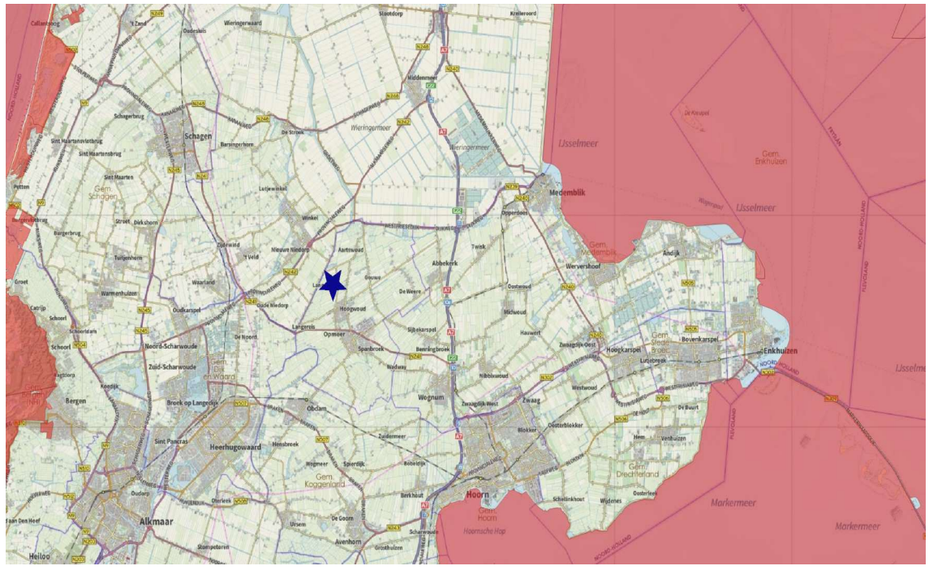
Inleiding

Voor de planlocatie aan de Koningspade 30 te Hoogwoud wordt ruimtelijke ontwikkelingen voorbereid. Onderdeel van de procedure is een onderzoek naar de potentiële aanwezigheid van beschermde soorten en het maken van een analyse van de mogelijke effecten op die soorten, als gevolg van de werkzaamheden. Hiervoor is door bureau Els & Linde een oriënterend onderzoek uitgevoerd. Het voorliggende rapport geeft een beschrijving van het oriënterend onderzoek naar de effecten op natuurwaarden.

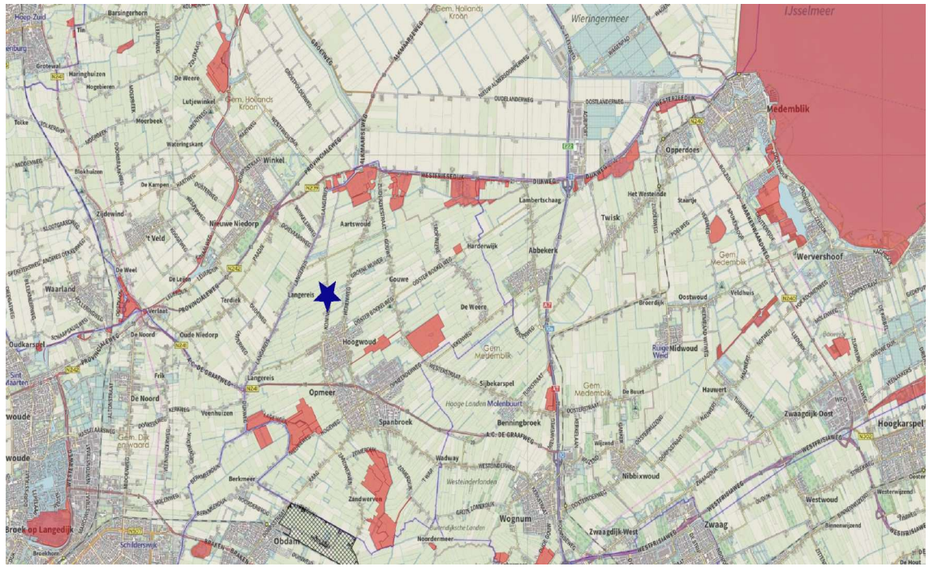
Om een goed oordeel te geven over de potentieel aanwezige beschermde planten en dieren, is op 12 december 2024 door een ecoloog van bureau Els & Linde, een bezocht gebracht aan de planlocatie. Ter plekke is beoordeeld of er beschermde soorten aanwezig kunnen zijn, die schade kunnen ondervinden van de geplande ontwikkelingen. Daarbij is gezocht naar sporen van dieren en is op basis van de begroeiing en de opbouw van het landschap, geschat of er beschermde soorten aanwezig kunnen zijn. De effecten worden beoordeeld als gevolg van de veranderde omgeving en het veranderde gebruik. Verder wordt geanalyseerd of de werkzaamheden die noodzakelijk zijn om de veranderingen te bereiken, een effect veroorzaken.

H02 Planomgeving: locatie, omgeving en beschermde natuurgebieden

Ligging van de Natura 2000-gebieden ten opzichte van de planlocatie.

Ligging van het Natuurnetwerk Nederland (rood) en het weidevogelleefgebied (raster) ten opzichte van de planlocatie.

De planlocatie betreft een paardenbak, liggend bij de woning, in de plaats Hoogwoud, binnen de West-Friese gemeente Opmeer, provincie Noord-Holland. De directe omgeving is agrarische landschap. De beschermde Natura 2000-gebieden liggen op relatief grote afstand. Op ruim 12,1 km ligt het gebied 'Markermeer & IJmeer'. Het dichtstbijzijnde gebied dat is aangewezen als Natuurnetwerk Nederland (NNN) ligt op ruim 1,2 km afstand. Het weidevogelleefgebied, beschermd onder het Bijzonder Provinciaal Landschap ligt op ruim 5,0 km afstand.

Het voornemen is om te bouwen op de locatie van de bestaande paardenbak. Dit verschilt met de eerdere quickscan uit 2018, toen was de intentie te bouwen op een braakliggend deel aan de westzijde van de planlocatie.

Natura 2000

Via de Natura 2000 zijn gebieden beschermd van internationaal belang. Voor deze gebieden zijn doelstellingen geformuleerd voor het behoud van habitats en planten en dieren. Deze Natura 2000-gebieden zijn ook beschermd tegen invloeden van buiten, zoals stikstofdepositie en grondwaterstromen. Voor functies waardoor de depositie van stikstofverbindingen toeneemt, is een berekening noodzakelijk van de effecten.

Natuurnetwerk Nederland

Door nieuwe natuur te ontwikkelen, kunnen natuurgebieden met elkaar worden verbonden. Zo kunnen planten zich over verschillende natuurgebieden verspreiden en dieren van het ene naar het andere gebied gaan. Het totaal van al deze gebieden en de verbindingen ertussen vormt het natuurnetwerk Nederland.

Bijzonder Provinciaal Landschap

De belangrijke gebieden voor weidevogels zijn in Noord-Holland beschermd. Binnen de gebieden gelden strikte regels, de weidevogels mogen niet verstoord worden. Het weidevogelleefgebied kent geen externe werking.

H03 Waarnemingen: veldgegevens en gegevens uit de literatuur

Werkwijze

Het onderzoek is uitgevoerd als een quickscan ecologie. Voor een dergelijk onderzoek wordt door een ecoloog beoordeeld of er een kans is op aanwezigheid van beschermde soorten. Daarbij wordt gelet op de structuur van de omgeving, aanwezige habitats en landschapselementen. Tevens wordt gezocht naar sporen van beschermde soorten. Een quickscan is tevens bedoeld als afbakening van een eventueel verdiepend onderzoek.

De quickscan bestaat uit de volgende activiteiten:

- Een literatuur/bronnenonderzoek met betrekking tot de potentieel aanwezige beschermde soorten binnen de planlocatie.
- Een veldbezoek waarbij de locaties worden beoordeeld op habitatgeschiktheid voor beschermde soorten. Hierbij worden bijvoorbeeld de te kappen bomen beoordeeld op geschiktheid voor vleermuizen en jaarrond beschermde nesten.
- Voor de aangetroffen strikt beschermde soorten wordt, door een beschrijving van de ecologische functionaliteit van het gebied (foerageergebied, migratieroute, voortplantingsgebied of winterverblijf, enz.), aangegeven hoe het gebied door iedere soort wordt gebruikt.
- Een schatting van de impact van de werkzaamheden op de (potentieel) aanwezige beschermde soorten.
- Een effectbeoordeling gericht op (eventueel) nabij gelegen beschermde natuurgebieden (Natura 2000-gebieden, Natuurnetwerk en Weidevogelleefgebied).

Om een goed oordeel te kunnen geven is op 12 december 2024 door een ecoloog een bezoek gebracht aan de planlocaties. Tijdens het veldbezoek is onderzocht of er in potentie beschermde planten en dieren aanwezig zijn binnen de planlocaties. Daarvoor is gezocht naar sporen en andere aanwijzingen van planten en dieren. Op basis van de aanwezige herkenbare begroeiing en habitats, is beoordeeld of er leefgebieden aanwezig zijn voor beschermde soorten. Aanvullend is een bureaustudie uitgevoerd naar de potentieel voorkomende planten en dieren in de directe omgeving van de planlocaties. Hierbij is een bronnenonderzoek uitgevoerd, waarbij de verschillende relevante en actuele informatiebronnen zijn geraadpleegd.

Bij de analyse van de effecten is gelet op de effecten veroorzaakt door de veranderde omgeving en het veranderde gebruik. Daarnaast zijn de effecten bepaald die veroorzaakt worden door de ruimtelijke ontwikkelingen. Daarbij is naast de planlocaties sec. gelet op de directe omgeving en de effecten op soorten in de omgeving. In de voorliggende notitie worden de resultaten van de quickscan ecologie besproken.

Waarnemingen

In onderstaande paragrafen worden de soortengroepen beschreven die binnen de planlocatie en de directe omgeving zijn aangetroffen of te verwachten zijn. Tijdens het veldbezoek van 12 december 2024 is onderzocht of er in potentie beschermde planten en dieren aanwezig zijn binnen de planlocaties.

Bronnenonderzoek

Voor het onderzoek naar potentieel aanwezige beschermde soorten zijn de beschikbare regionale en landelijke verspreidingsatlassen en enkele digitale bronnen geraadpleegd. Er worden geen meldingen van strikt beschermde soorten gemeld door derden binnen en in de directe omgeving van de planlocatie.

Vegetatie en planten

Om de paardenbak is gras aanwezig en er staan bomen binnen het perceel en enkele kruidachtige planten. Tijdens het oriënterend onderzoek zijn geen beschermde plantensoorten waargenomen.

Zoogdieren

Juridisch zwaarder beschermde soorten

Vleermuizen zijn de belangrijkste groep strikt beschermde dieren die verwacht kunnen worden. Vleermuizen kunnen schade ondervinden van de ruimtelijke ontwikkelingen en kunnen hierdoor een belemmering zijn. De planlocaties en de directe omgeving zijn daarom nauwkeurig onderzocht op de aanwezigheid van potentieel geschikte verblijfplaatsen voor vleermuizen, evenals essentiële vliegroutes en foerageergebieden.

Verblijfplaatsen

Vleermuizen zijn in twee groepen te verdelen; enerzijds de soorten die in gebouwen een verblijfplaats hebben en anderzijds de soorten die in bomen een verblijfplaats hebben. De kraamkolonie van de laatvlieger (*Eptesicus serotinus*) en de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) komen – voor zover bekend - alleen in gebouwen voor. Ze wonen in de spouwmuur, achter betimmering, onder daklijsten en dakpannen. De vaste verblijfplaatsen van de ruige dwergvleermuis en de watervleermuis (*Myotis daubentonii*) kunnen zowel in spleten en gaten in bomen, als in gebouwen voorkomen. Ze kiezen in de regel gebieden met een groot aanbod aan geschikte holten op een klein oppervlak. De te bebouwen locatie betreft een paardenbak. Er is geen bebouwing aanwezig voor vleermuizen om zich in te kunnen vestigen. Ook zijn de bomen geïnspecteerd op holtes waar vleermuizen zich op kunnen houden. Er zijn geen geschikte holtes aangetroffen tijdens het oriënterend onderzoek.

Potentiële vliegroutes en foerageergebieden
De planlocatie valt buiten de bebouwde kom. De aanwezigheid van een foerageergebied kan niet worden uitgesloten. Echter is er geen sprake van een essentieel foerageergebied, er zijn genoeg uitwijkmogelijkheden. Er zijn geen lijnvormige elementen aanwezig die kunnen duiden op een essentiële vliegroute. Vervolgstappen voor vliegroutes en foerageergebieden van vleermuizen zijn niet nodig.

Overig beschermde zoogdieren
Binnen de planlocatie is een kans op algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren, zoals spitsmuizen en muizen. Het deel wat bebouwd gaat worden is nu in gebruik als paardenbak en tijdelijke opslag wat constant in beweging is. Ondanks dat het perceel aan een weiland grenst is er geen natuurlijke of onnatuurlijke dekking voor marterachtigen om zich te vestigen bij de paardenbak. Er kunnen muizen voorkomen. Voor deze soorten geldt de zorgplicht.

Egel (Erinaceus europaeus)
Geschikte leefgebieden voor de egel zijn tuinen, bosranden, struwelen en loofbos waarbij ze voorkeur hebben voor stukken met ondergroei. Egels komen ook in de bebouwde kom voor, mits er genoeg groen en schuilplaatsen aanwezig zijn. In de zomer slapen egels onder dicht struikgewas op kale grond, in holtes onder boomwortels, in konijnenholen of in compost-, takken of puinhopen. In de winter slapen de dieren vaak in nesten in de grond, in een schuur of in takken- of composthopen. Er is voldoende geschikte begroeiing aanwezig voor egels om te schuilen in de tuin.

Vogels

Jaarrond beschermd nest
Tijdens het ecologisch onderzoek is gezocht naar aanwijzingen voor het voorkomen van vogels met een vaste verblijfplaats binnen het plangebied. Gekeken is naar potentieel geschikte nestplekken voor vogels met een jaarrond beschermd nest. De te bebouwen planlocatie is onbebouwd, de aanwezigheid van huismussen en gierzwaluwen kan worden uitgesloten.

Algemene broedvogels
Binnen de planlocatie kunnen algemeen voorkomende broedvogels als de merel (*Turdus merula*), kauw (*Corvus monedula*), koolmees (*Parus major*) en de pimpelmees (*Cyanistes caeruleus*) voorkomen in de bomen rondom de paardenbak.

Herpetofauna en vissen

Er is geen oppervlaktewater aanwezig binnen de planlocatie. Er is wel een vijver aanwezig met een aflopende natuurlijke oever in het grasveld naast de planlocatie. Strikt beschermde watergebonden soorten kunnen worden uitgesloten door de continue beweging binnen de paardenbakken.

Overige soorten

Er zijn, gezien de voorkomende biotopen, geen beschermde bijzondere insecten of overige soorten te verwachten binnen de planlocaties. Deze soorten stellen hoge ei-

H04 Analyse: beoordeling van de effecten op de natuurwaarden

sen aan hun leefgebied; de planlocatie voldoet hier niet aan. De aanwezigheid van beschermde overige soorten worden daarom uitgesloten binnen de planlocatie.
Bij de analyse wordt gelet op de effecten als gevolg van het veranderde gebruik en de veranderde inrichting. Daarnaast wordt gelet op de effecten als gevolg van de werkzaamheden om de veranderingen te bereiken. Voor zover planlocaties binnen het Natuurnetwerk Nederland, het weidevogel leefgebied, Natura 2000 of andere beschermde natuurgebieden liggen, worden de effecten op deze beschermde natuurgebieden getoetst. Voor de Natura 2000-gebieden is de externe werking eveneens van belang; de belangrijkste externe effecten worden veroorzaakt door toename van depositie, geluid en licht. Daarnaast kunnen veranderde grondwaterstromen een effect veroorzaken.

Omgevingswet

De Omgevingswet kent een afdeling voor soortbescherming en een afdeling voor gebiedsbescherming. Binnen de gebiedsbescherming zijn de Natura 2000-gebieden beschermd. De bescherming geldt ook voor externe factoren; zoals grondwaterstromen en stikstofdepositie.

De soortbescherming binnen de Omgevingswet richt zich op de internationale afspraken, en geeft een uitbreiding van de beschermde soorten door aan de Rode lijst (bedreigd en ernstig bedreigd) een beschermd status te koppelen. Binnen de bebouwde kom is de belangrijkste wijziging in de beschermde soorten het vervallen van de bescherming op muurplanten en orchideeën.

Beschermde soorten

Uit de resultaten van de quickscan van 14 december 2024 is gebleken dat de aanwezigheid van strikt beschermde soorten op het te bebouwen oppervlak op voorhand kan worden uitgesloten.

Overige beschermde soorten

De aanwezigheid van egels en algemeen voorkomende broedvogels kan op voorhand niet worden uitgesloten.

Zorgbeginsel Omgevingswet

In de Omgevingswet is het zorgbeginsel aangescherpt. Bij het ecologisch onderzoek dient te worden afgewogen wat de effecten zijn op soorten die vallen onder het specifieke zorgbeginsel. Er moet een objectieve beoordeling worden gegeven.

Aangetroffen dieren die niet uit zich zelf de werkgebieden kunnen verlaten, dienen – onder begeleiding van een ecoloog - in veiligheid te worden gebracht en buiten de werkgebieden te worden uitgezet. Schuilplekken zoals bladhopen, hout- en steenstapels e.d. dienen eerst te worden gecontroleerd op schuilende dieren. In zijn algemeenheid dienen geschikte schuil- en overwinteringsplekken voor dieren buiten de werkterreinen intact te worden gelaten.

Eventueel noodzakelijk kap moet buiten de kwetsbare periode (winter) worden uitgevoerd en voorafgaand aan de kap (of het anderszins vrijstellen van een werkplek) is het verstandig een ecoloog te laten beoordelen of effecten zijn te verwachten en eventueel maatregelen te (laten) nemen om die effecten te verminderen.

Natura 2000

De beschermde Natura 2000-gebieden liggen op ruim 12,2 km afstand van de planlocatie. De kans dat er een significante wijziging is in de emissie, is gezien de aard van de werkzaamheden aanwezig. Een berekening van de stikstofdepositie op het Natura 2000-gebied is nodig. Andere aantastingen van kwalificerende habitats of soorten in de Natura 2000-gebieden door de werkzaamheden, kunnen worden uitgesloten.

Natuurnetwerk Nederland

De planlocatie ligt op ruim 1,7 km van het Natuurnetwerk Nederland. Het afwegingskader Natuurnetwerk Nederland is alleen van toepassing voor ingrepen binnen het Natuurnetwerk Nederland.

H05 Conclusie, advies en gebruikte bronnen

Voor de planlocatie aan Koningspade 80 te Hoogwoud worden ruimtelijke ontwikkelingen voorbereid. Voorliggend rapport betreft een onderzoek naar effecten op natuurwaarden. Door een ecoloog van bureau Els & Linde B.V. is op 14 december 2024 beoordeeld of er beschermde plant- en diersoorten aanwezig zijn binnen de planlocatie en of deze soorten schade ondervinden van de gewenste ontwikkelingen.

Beschermde soorten

Uit de resultaten van de quickscan kan de aanwezigheid van strikt beschermde soorten op voorhand worden uitgesloten binnen de paardenbakken. Een verdiepend onderzoek of een vergunning van de Omgevingswet is niet nodig.

Overige soorten

De aanwezigheid van egels en algemeen voorkomende broedvogels in de tuin kan op voorhand niet worden uitgesloten. Geadviseerd wordt de geschikte begroeiing intact te laten en geen werkmateriaal in het groen te plaatsen.

Beschermde gebieden

Een berekening van de stikstofdepositie is nodig. Andere effecten op de Natura 2000-gebieden, het Natuurnetwerk Nederland en/of het Bijzonder Provinciaal Landschap zijn eveneens uit te sluiten.

- Anonymus (2021). Kennisdocument gewone dwergvleermuis, BIJ12
- Anonymus (2023). Kennisdocument gierzwaluw, BIJ12
- Anonymus (2023). Kennisdocument huismus, BIJ12
- Anonymus (2024). Kennisdocument kleine marterachtigen, BIJ12
- Dietz, Chr., O. von Helversen & D. Nill (2012) Vleermuizen. Alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika. Trition Natuur
- Hoogeboom, D.M., F. Visbeen, J. Wondergem, W. Ruitenbeek (2014) Atlas van de Noord-Hollandse zoogdieren. NOZOS, Landschap Noord-Holland.
- Kaag, K. (2012) Vlinders van Duin tot Dijk. De dagvlinders van Noord-Holland 2000-2009. Vlinderstichting, Landschap Noord-Holland.
- Kapteyn, K. (1995) Vleermuizen in het landschap. Schuyt & co, Haarlem.
- Riet, B. van, H. van der Goes, Th. Baas, C. van den Tempel, W. Menkveld & F. Visbeen (2014) Atlas van de Noord-Hollandse flora. Landschap Noord-Holland.
- Scharringa, C.J.G., W. Ruiterbeek & P.J. Zomerdijk (2010) Atlas van de Noord-Hollandse broedvogels 2005-2009. SVN, Landschap Noord-Holland.
- Simon, M., S. Hüttenbügel & J. Smit-Viergutz (2004) Ökologie und Schutz von Fledermäusen in Dörfern und Städten. Bundesamt für Naturschutz, Bonn.
- maps.amsterdam.nl
- natura2000.nl
- noord-holland.nl
- Synbiosis Alterra natura 2000
- waarneming.nl